

Una arcàdia feliç

Patricia Font

Tanmateix eixordadora. És la inquietud dels migdies d'estiu a la platja –sense construir– amb tot d'insectes que criden (?), torrats al sol, sota tones de llum. Potser aquesta primera reflexió només és comprensible per a les poblacions de més de mil habitants. El silenci humà d'aquests migdies comparat amb el parlar continu de les ciutats és l'intent nostre per resumir un instant d'emoció, allò que aquells que som de ciutat busquem quan sortim fora. I no ho trobem. La naturalesa somiada de la natura. Aquell alleujament bucòlic. Però la natura no és innocent. És un lloc infernal. És “una celebració constant de l'assassinat” (W. Herzog, director de cinema), un camp de batalla.

Un referent bucòlic per parlar de la guerra civil? *Una arcàdia feliç*, premi de Narrativa Pare Colom 2010, ens situa al Mallorca a començament de la guerra. Ens mostra l'engranatge criminal falangista d'aquell juliol del 36 quan a Mallorca l'escriptor Llorenç Villalonga (Palma, 1897-1980) col·labora amb el *Movimiento*, que alhora vol executar tots aquells intel·lectuals autòctons que anys enrere van desprestigiar la seva novel·la *Mort de dama* (1931). D'entrada *Una arcàdia feliç* és una aproximació valenta de l'autor, Miquel López Crespí, a la guerra civil, una anàlisi sense complexos lluny del maniqueïsmes i de la visió compacte que tenim dels territoris de parla catalana davant el conflicte bèl·lic. La novel·la es construeix a partir del retrat - l'esmicolament- psicològic de Salvador Orlan, protagonista que encarna el pes de la biografia real de Llorenç Villalonga i de l'univers literari de l'escriptor, en especial, de *Bearn o la sala de les nines* (1961).

El retrat de Salvador se'ns presenta sobre tres eixos. Primer: la ràbia envers les crítiques dels companys escriptors “autors de poca volada”. Una endogàmia hermètica i servil. No es tracta d'un sentiment de venjança sinó d'un despit intel·lectual cap a allò que tant s'estima –la literatura– però que no és correspost pel professionalisme mediocre. Segon: la República, “el triomf democràtic de la vulgaritat i l'absurd” confrontat als anys previs, de tertúlies amb aires aristocràtics i amors de dones estrangeres. I tercer: el pas del temps que allunya la infantesa. Tot plegat davant un futur sense descendència que provoca l'obsessió de mirar enrere.

Mirar enrere la recerca del temps perdut. M. Proust. Referent de Llorenç Villalonga i que López Crespí sap utilitzar en la construcció de la narració, a través de quinze capítols i dues línies temporals de diferent mesura: una abasta la presència a Mallorca de l'escriptor G. Bernanos i la fugida amb l'esclat de la guerra. Una segona ens fa mirar la fugida d'Orlan/Villalonga a Bearn després que el *Movimiento* volgués utilitzar l'escriptor com a testimoni per executar els intel·lectuals republicans.

“El silenci més absolut és la nostra resposta en aquest dia que ja s'ha perdut en la fondària dels calendaris” *Una arcàdia feliç* té l'habilitat gairebé matemàtica de convertir la línia recta del temps en un cercle. Un cercle que de tant recorre'l provoca una força centrífuga i engolidora. López Crespí té el mèrit de saber empastifar aquell record bucòlic del passat, de saber embrutar la melangia típica del record amb el pes de la culpa, amb la sang de la guerra perquè al final, la naturalesa somiada dels records sigui, en essència, un malson i allò que es rememora sigui, en part, inexistent.

Miquel López Crespí

Miquel López Crespí (sa Pobla, Mallorca 1946) és novel·lista, autor teatral, poeta i assagista. Fill d'un presoner republicà, López Crespí acaba de publicar *Una arcàdia feliç* com a primera part d'una trilogia centrada en els anys de la guerra civil a Mallorca. D'ençà del començament dels anys setanta ha publicat més de seixanta llibres de poesia, teatre, memòries i narrativa, i ha rebut una vintena de distincions i premis literaris. Entre les seves obres, destaquen: *Corambé: el dietari de George Sand* (novel·la); *Lletra de batalla* (poesia); *L'amagatall* (novel·la); *Breviari contra els servils: dietari d'un escriptor en temps de la barbàrie* (dietari poètic) o *Els crepuscles més pàl·lids* (novel·la).

Títol_Una arcàdia feliç

Autora_Miquel López Crespí

Preu_16 euros

Editorial_Lleonard Muntaner Editor

Pàgines_192